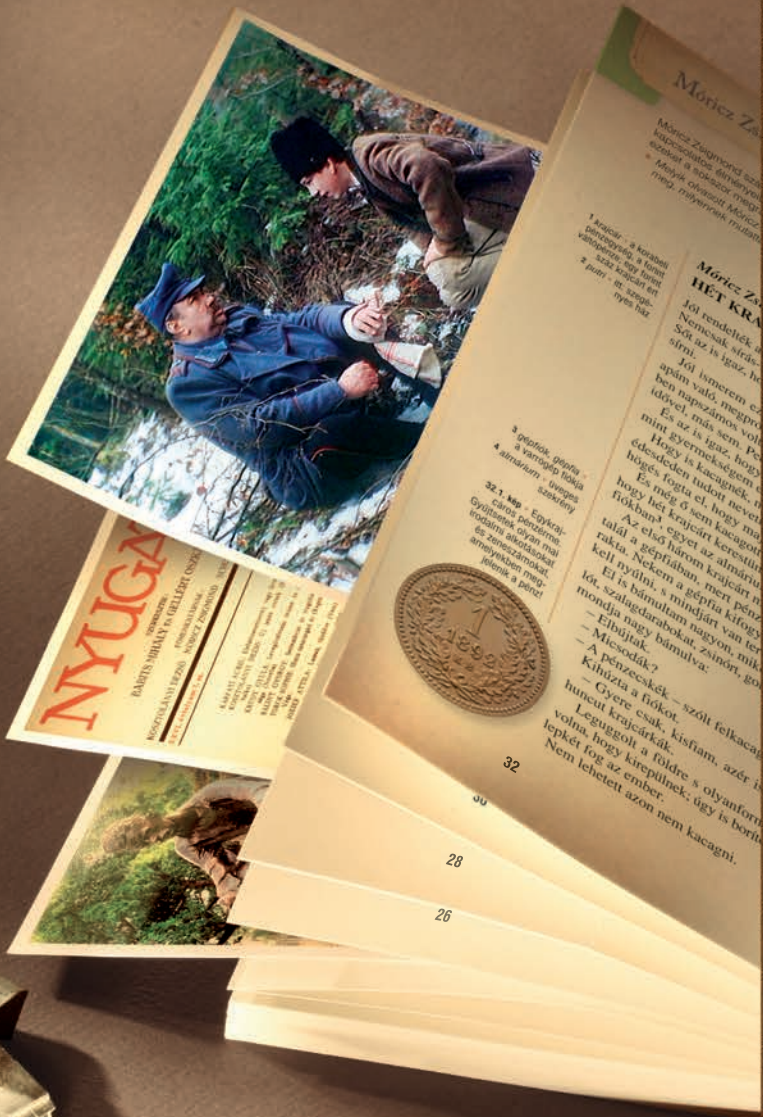

Sokszínű

IRODALOM

munkafüzet

8

Móricz Zsigmond

Móricz Zsigmond az első magyar regényíró, aki a szociális problémákat is megírta. Munkái között a legismertebb a 'Hét királyfi' című regény.

HÉT KIRÁLYFI

Jól rendelék a Nemcsák királyfi. Sőt az is igaz, hogy...

Jól ismerem az apám való, megpróbáltam más senné. Péntek mint gyermekévétem...

Hogy is kacagjak, én edesdeden tudott nevetni. És még ő sem kacagott...

hogy hét királyfi keresgéljenek a fiókban, egyet az almáriumtól a gépfiában, mert pénz kell nyílni a mindjárt van...

El is bímultam nagyon, mikor mondta nagy bábkát, zsinór, mikor...

– Elbújtak.
– A pénzcsékek?
– Kihúzza a fiókot. – szólt felkacagva huncut királyfiakat. Legutóbbi a földre is olyanfortyoltam, hogy kirepülnek, úgy is borítottam. Nem lehetett azon nem kacagni.

32.1. Műve: Egy királyfi...
Gyűjtés: 1939. évi...
Kiadás: 1939. évi...

32

28

26

NYUGAT

Pető Györgyi

Sokszínű

IRODALOM

munkafüzet

8

Nyolcadik, változatlan kiadás

Mozaik Kiadó – Szeged, 2019

Kedves Diákok!

8. osztályban tovább barangolhattok az irodalom sokszínű világában. Ehhez nyújtanak segítséget a munkafüzet változatos feladatai, amelyek ezúttal is szorosan kapcsolódnak a tankönyvhöz. A tankönyvcsalád záró részei elvezetnek benneteket a 20. századba. Megismerkedhettek a *Nyugat* folyóirat első nemzedékének költőivel, íróival. A versválogatás modern költeményeket mutat be. A változatos témájú és műfajú novellák és regényrészletek után egy újabb dráma hőseinek tetteit követhetitek nyomon.

A munkafüzet felépítése igazodik a korábbi évfolyamokéhoz. A szövegértési kérdések kötődnek a tananyaghoz, ugyanakkor új információkat is tartalmaznak. A feladatok egy részével ellenőrizhetitek, hogy megfelelően elsajátítottátok-e a tananyagot. Használjátok a táblázatokat, összehasonlításokat, hiszen ezek megkönnyítik a tanulást, valamint gondolkodtatnak is! Sokszor a mű folytatása vagy egyéni ötletek megfogalmazása a feladat. Engedjétek szabadon a képzelőerőtöket, írjatok minél ötletesebb válaszokat! Az íráskészség fejlesztése mellett figyeltünk arra is, hogy beszélgessetek, mondjatok önálló véleményt, gyakoroljátok a szóbeli megnyilatkozásokat. Bizonyos kérdésekre közösen kell választ találnotok, ezekben az esetekben igyekezzetek együttműködni társaitokkal, és így megtalálni a legjobb megoldást.

A feladatok között idén is találkozhattok számos játékos feladvánnyal, rejtvényvel. Ezekkel is felmérhetitek, hogy mennyire alaposan ismertétek meg az irodalmi műveket. A kutatómunkában segítségetekre lehet a könyvtár és az internet is. Tanuljatok meg élni az ezek nyújtotta lehetőségekkel, hiszen így könnyebbé válhat az ismeretszerzés.

Mindezeknek köszönhetően reméljük, hogy ez a valóban sokszínű munkafüzet hasznos társatok lesz idei irodalmi tanulmányaitok során, és hozzásegít benneteket, hogy minél jobban megszeressétek a könyveket és az olvasást.

Jó munkát kívánok Nektek!

A szerző

A NYUGAT ELSŐ NEMZEDÉKE

Irodalmi és kulturális élet a Nyugat első korszakában

1. Olvasd el a következő részletet, majd válaszolj a kérdésekre!

Az új század szomorú állapotban találta a magyar irodalmat. Az 1880-as évek nagy kísérletei már letörtek, a nagyra vállalkozók legtöbbször fiatalon meghalt, vagy elnémult, az irodalom megújulása szinte reménytelennek látszott. A kor legmélyebben látó írója, Mikszáth Kálmán keserű iróniával állapította meg: mennyire elfordult a nap az irodalomtól. Régebben szinte babonás tisztelettel figyelte az ország közönsége az írókat, még köpenyeik színét is számon tartották; most regények jelenhetnek meg egyetlen visszhang nélkül. A lapokat már nem írók, inkább üzletemberek és riporterek csinálják [...]. Kritika nincs, visszhang nincs. Csak némaság. Körös-körüül. [...]

Osvát írói komolyságot, küzdést kért az íróktól, s újra és újra próbálkozott egy olyan fórum megteremtésével, a Figyelő és a Szerda bukása után is [...], amely teret és módot ad minden egyéniségnek a küzdelemre és tehetsége kibontakoztatására.

Ilyen fórummá vált az 1908-ban megindított Nyugat. Harminchárom esztendőn keresztül jelent meg (1908–1941), az egyik leghosszabb életű s a legtöbb író kibontakozásának teret adó magyar szépirodalmi folyóirat volt. Teremtő korszak, szabad liget, amelyben minden madár szabadon énekelhetett. Teremtő évtizedek jöttek. Különösen az első évtizede volt termékeny a folyóiratnak. A Nyugatban született meg a modern magyar irodalom. A folyóirat címében (Nyugat) jelezte a tájékozódás irányát: a polgárosult Nyugatra ügyelnek elsősorban, az európai polgári eszméaramlatokra, s a magyar kultúrát, irodalmat a nemzeti hiúság túlzásai nélkül, világirodalmi mértékkel szeretnék mérni.

(Czine Mihály előadása a Vita a Nyugatról című konferencián)

a) Mi jellemezte a 20. század elejének magyar irodalmát?

.....

b) Mennyiben támasztja ezt alá Mikszáth megállapítása?

.....

c) Mivel próbálkozott Osvát?

.....

d) Miért lett mérföldkő a Nyugat?

.....

KISEPIKAI ALKOTÁSOK

Agatha Christie: Gyilkosság a vadászlakban

1. Állapítsd meg a jellemzés alapján, melyik szereplőről van szó!

a) „[...] *ágyban fekvő beteg. Súlyos influenzája van.*”

.....

b) „[...] *negyven év körüli, nyúlánk és valóban nagyon jó megjelenésű férfi volt. De arca komor volt, és a tekintetet riadt.*”

.....

c) „*Feketébe öltözött, ötven év körüli, egyszerű asszony [...].*”

.....

d) „*Meggypiros pulóver volt rajta és hasonló színű kalap; pompásan illett viruló arcához.*”

.....

2. „[...] *az esti lapokban már benne lesz*” – mondják a műben. Írd meg a rövid hírt a lapba!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. A vidéki háztól minél előbb szeretne megszabadulni tulajdonosa. Készíts apróhirdetést, amelyben a házat kínárod megvételre!

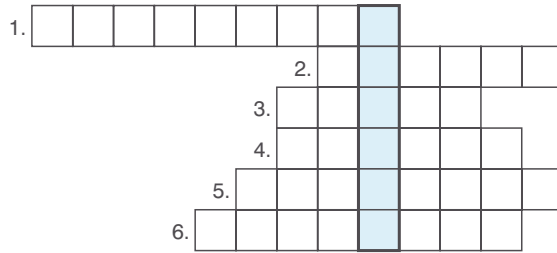
.....

.....

.....

.....

4. Csoportokban készítsetek a kihallgatások alapján jelentést a Scotland Yardnak az esetről! A füzetetekben dolgozzatok!
5. Fejtsd meg a keresztrejtvényt! Írj rövid véleményt a megfejtésről!

Meghatározások:

1. Ilyen szerencsétlenségben hunyt el a házaspár.
2. Ide utazott Mr. Havering.
3. A történet műfaja.
4. Ilyen teát ivott a detektív.
5. A gyilkos fegyver.
6. Hastings rangja.

Megfejtés:

Vélemény:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Gyűjts olyan mondásokat, amelyek a bűnnel, illetve a büntetéssel kapcsolatosak!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TARTALOM

A NYUGAT ELSŐ NEMZEDÉKE	Radnóti Miklós: <i>Nem tudhatom...</i>	57
Irodalmi és kulturális élet a Nyugat első korszakában	Radnóti Miklós: <i>Hetedik ecloga</i>	59
Ady Endre: <i>Párisban járt az Ősz</i>	Radnóti Miklós: <i>Erőltetett menet</i>	60
Ady Endre: <i>Szeretném, ha szeretnének</i> ..	Radnóti Miklós: <i>Razglednicák</i>	62
Ady Endre: <i>A magyar Ugaron</i>	García Lorca: <i>Lovasember dala</i>	64
Ady Endre: <i>A föl-földobott kő</i>	Pilinszky János: <i>Francia fogoly</i>	65
Ady Endre: <i>Lédával a bálban</i>	Éluard: <i>Szabadság</i>	67
Ady Endre: <i>Őrizem a szemed</i>	Illyés Gyula: <i>Egy mondat a zsarnokságról</i>	68
Móricz Zsigmond: <i>Hét krajcár</i>	Csanádi Imre: <i>Az 56-os évre</i>	69
Juhász Gyula: <i>Tiszai csönd</i>	Nemes Nagy Ágnes: <i>Fák</i>	70
Juhász Gyula: <i>Milyen volt...</i>	Nagy László: <i>Tűz</i>	71
Babits Mihály: <i>Messze... messze...</i>	Összefoglaló feladatok	73
Babits Mihály: <i>Új leoninusok</i>	KISEPIKAI ALKOTÁSOK	
Kosztolányi Dezső: <i>Akarsz-e játszani?</i> ..	Agatha Christie: <i>Gyilkosság a vadászlakban</i>	76
Kosztolányi Dezső: <i>Sakk-matt</i>	Márai Sándor: <i>Füves könyv</i>	78
Kosztolányi Dezső: <i>A kulcs</i>	Örkény István: <i>In memoriam dr. K. H. G.</i>	79
Tóth Árpád: <i>Körúti hajnal</i>	Lem: <i>Hogyan maradt meg a világ?</i>	81
Karinthy Frigyes: <i>Röhög az egész osztály</i>	Sütő András: <i>Egy csupor zsír</i>	82
Összefoglaló feladatok	Balogh István: <i>Karácsony</i>	84
MÓRICZ ZSIGMOND: LÉGY JÓ MINDHALÁLIG	REGÉNYRÉSZLETEK	
VERSEK	Tamási Áron: <i>Ábel a rengetegben</i>	86
József Attila: <i>Tiszta szívvel</i>	Orwell: <i>Állatfarm</i>	88
József Attila: <i>Ringató</i>	Rejtő Jenő: <i>A tizennégy karátos autó</i>	89
József Attila: <i>Levegőt!</i>	Szabó Magda: <i>Abigél</i>	91
József Attila: <i>A Dunánál</i>	Kertész Imre: <i>Sorstalanság</i>	93
József Attila: <i>Születésnapomra</i>	SHAKESPEARE:	
Radnóti Miklós: <i>Tétova óda</i>	ROMEO ÉS JÚLIA	95